

פערי השכר המגדריים בסקר הוצאות משק הבית 2012 של הלמ"ס
נייר עמדה מטעם תכנית "שוות ערך", מוגש לועדת הכספים של הכנסת

נתוני הלמ"ס מראים חד משמעית: נשים מרוויחות 70% מגברים. הפערים מתקיימים בכל משלחי היד, בכל קבוצות הגיל ובכל רמות ההשכלה ואינם מצטמצמים עם השנים. אנו קוראות לשילוב כוחות של כל הגורמים הנוגעים בדבר למיגור פערי השכר בין גברים לנשים בישראל.

זרקור על הנתונים המגדריים בסקר

נתוני הלמ"ס שפורסמו באחרונה ונדונים בישיבת ועדת הכספים היום (12.11.2013) מלמדים על פערי שכר מגדריים משמעותיים בישראל. כך למשל, אף על פי שממוצע שנות הלימוד של אישה שכירה (14.2) גבוה מממוצע שנות הלימוד של גבר שכיר (13.8), ההכנסה החציונית לגבר עומדת על 7,774 ₪ שכיר לעומת 5,489 ₪ לאישה שכירה. באחוזים, ההכנסה החציונית לחודש היא 70.6% מההכנסה החציונית של הגבר.

בחינת ההכנסה הממוצעת מלמדת אף היא על פערי שכר משמעותיים: ההכנסה הממוצעת ברוטו לחודש לגבר שכיר היא 10,953 ₪ ולשעה 55.1 ₪, בעוד שההכנסה הממוצעת ברוטו לחודש לאישה שכירה היא 7,244 ₪ ולשעה 46.8 ₪. באחוזים, ההכנסה הממוצעת ברוטו לחודש של אישה שכירה מהווה 66% מתוך הכנסת גבר, ההכנסה הממוצעת ברוטו לשעה היא 85% מהכנסת הגבר.

לפי הלמ"ס, ניתן להסביר את הפער בין המינים במספר שעות העבודה של גברים לעומת נשים – 47.2 שעות עבודה בשבוע לגבר, ו-37.4 שעות עבודה בשבוע לאישה. אולם, קיים כאמור גם פער בהכנסה הממוצעת לשעת עבודה, העומד על 15.1% כך שהסבר השעות הנוספות איננו מסביר את התמונה המלאה. נתון מדאיג נוסף לגבי חלוקת הכנסות השכירים והשכירות הוא כי 63.7% מהעשירון התחתון הן נשים לעומת 32.7% גברים, כאשר בעשירון העליון היחס מתהפך ו-23.3% הן נשים ו-76.7% הם גברים, דבר הנובע לשיטתנו באופן ישיר מפערי השכר ומאפלייה כללית כלפי נשים בשוק העבודה, המובילה לעוני של נשים ולפמיניזציה של העוני בישראל.

עוד מתברר כי ההכנסה לשעת עבודה לגבר שכיר גבוהה מההכנסה לאישה שכירה ברוב קבוצות הגיל, למעט בקבוצת הגיל 15-24. הכנסת הגבר גבוהה מהכנסת האישה כמעט בכל משלחי היד, והפער הגדול ביותר קיים בקרב "סוכנים ועובדים במכירות ושירותים", ואילו הפער הקטן ביותר נמצא בקרב "בעלי מקצועות חופשיים וטכניים". במשלח יד מנהלים ההכנסה של גבר שכיר היא 19,758 ₪ לחודש, וההכנסה לאישה שכירה באותו משלח יד היא 14,325 ₪ לחודש, פער של 27.5%.

ליצירת קשר: עו"ד דנה נאור מנדאל, שדולת הנשים בישראל, law@iwn.org.il

מה הנתונים מספרים לנו?

פערי השכר אינם רק נגזרת של שעות העבודה, כפי שטוענים לא פעם. קיימים פערים גם בתשלום בגין שעות עבודה, ואלה אינם יכולים להיות מוסברים אלא על רקע הפליה. כפי שניתן לראות, פערי השכר המגדריים מתקיימים בכל משלחי היד, בכל העשירונים, בכל רמות ההשכלה ו(כמעט) בכל קבוצות הגיל. הנתונים מחזקים את טענותינו על שכיחות התופעה של פערי שכר ואפליית שכר מגדרית. פערי השכר מתקיימים בתוך משלחי היד השונים ואינם נובעים רק מהבדלים בתחומי העבודה. בימים אלה שוקד מרכז אדווה על מחקר מעמיק בתחום פערי השכר בהקשר משלחי היד, וזאת במסגרת תכנית שוות ערך.

על תכנית שוות ערך

תוכנית "שוות ערך" היא פרויקט תלת-שנתי במימון האיחוד האירופי, במסגרתו משתפים פעולה הארגונים שדולת הנשים, שתיל, מרכז אדווה, ונציבות שוויון הזדמנויות בעבודה במשרד הכלכלה. מטרת התוכנית לפעול למיגור פערי שכר מגדריים על ידי מחקר ועיבוד נתוני שכר, פיתוח ידע וכלים לפעולה לתיקון הפערים עבור עובדות ומעסיקים במגזר הפרטי והציבורי, העלאת מודעות ציבורית לבעיה והנעת מקבלי החלטות לשינוי מדיניות ולפעילות אקטיבית ואפקטיבית יותר של המדינה. עיקרי הפרויקט: שינויי מדיניות, פיתוח כלי מקוון לניתוח והערכת פערי שכר וליווי תהליכי עומק לצמצום הפערים במקומות עבודה.

דנה נאור מנדאל, עו"ד
מנהלת המחלקה המשפטית
שדולת הנשים בישראל

ליצירת קשר: עו"ד דנה נאור מנדאל, שדולת הנשים בישראל law@iwn.org.il

